

LESPROGRAMMA

4 en 5 mei

4 en 5 mei

Op 4 mei herdenken we in het hele land oorlogsslachtoffers en op 5 mei vieren we onze vrijheid. Door het huidige mondiale oorlogsgeweld lijken deze dagen voor sommigen belangrijker dan ooit, terwijl anderen zich misschien ongemakkelijk voelen om in deze tijden vrijheid te vieren.

Ondanks toenemende polarisatie in de maatschappij is Nederland, voor de meeste mensen, nog steeds een van de veiligste landen ter wereld om in te wonen (In 2023 stond ons land op plek 16 in de Global Peace Index). Daarom staan we bij deze lesopdracht met de leerlingen extra stil bij vrijheid. Wat is dat precies en hoe voelt het? Dit kan voor iedereen anders zijn.

Na een kort klassikaal gesprek over de Tweede Wereldoorlog (wat weten de leerlingen ervan, staan ze er thuis bij stil?), zullen de leerlingen elkaar in tweetallen interviewen over het concept van vrijheid en wat dit voor hen betekent. Na het interview werken ze het gesprek uit tot een korte tekst. Alle teksten kunnen vervolgens worden geprint en gebundeld zodat er een eigen 'vrijheidsmagazine' ontstaat. Na afloop kan eventueel klassikaal worden besproken hoe de leerlingen de opdracht hebben ervaren en wat ze is opgevallen.

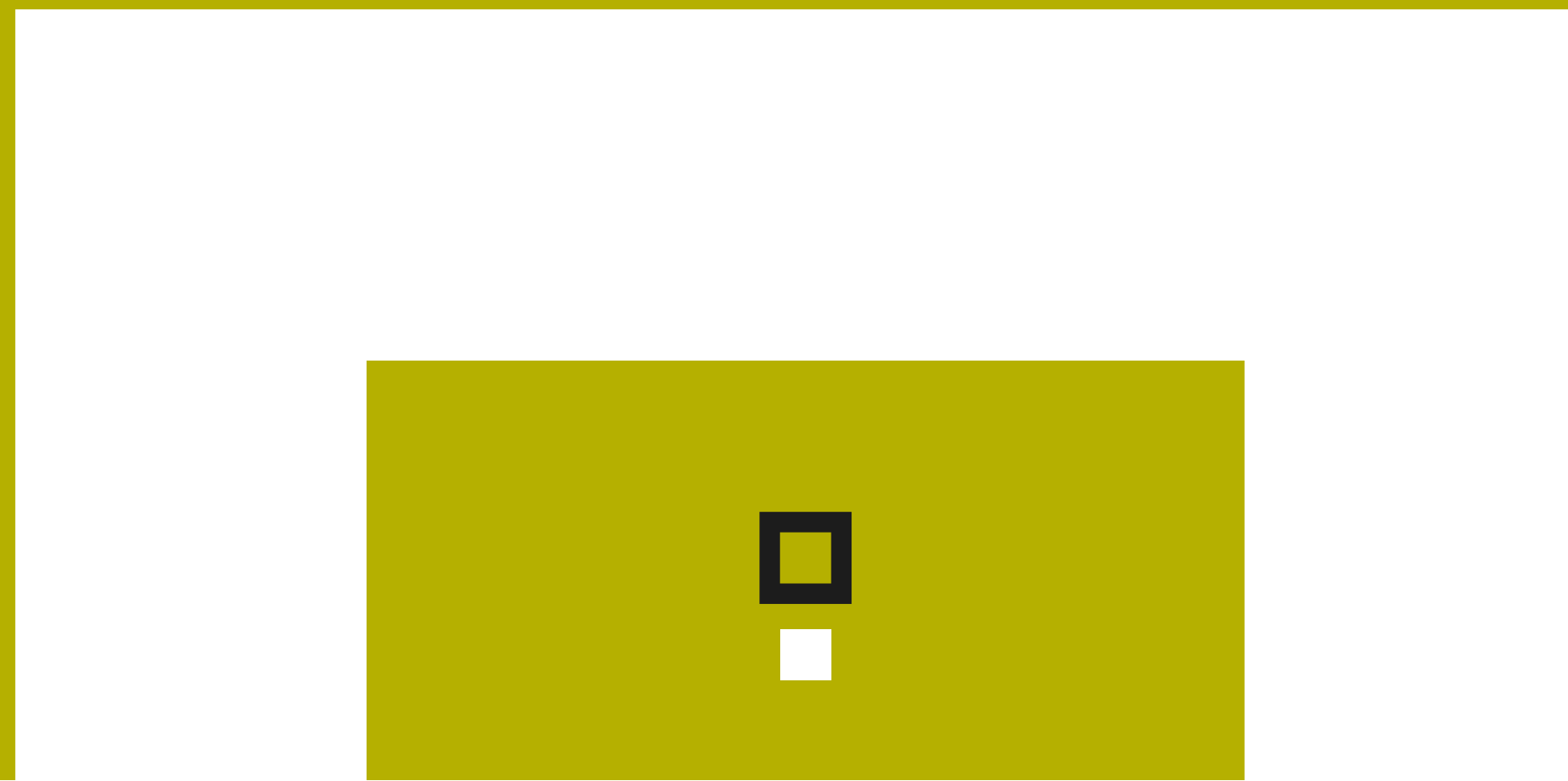
De opdrachten zijn geschikt voor zowel PO als VO met als kanttekening dat de leerlingen van het VO wordt gevraagd na de vakantie op school klassikaal kort te reflecteren over hoe ze de dodenherdenking en bevrijdingsdag 2024 hebben beleefd en of dat dit jaar verschilde van eerdere jaren.

Begrippenlijst

Interview	Een interview is een vraaggesprek bedoeld om de opvattingen van een persoon toe te lichten. Dit gebeurt via een gesprek tussen de interviewer en geïnterviewde.
Vraag-antwoord	Als je kiest voor de vraag-antwoordvorm om je interview uit te werken, schrijf je de gestelde vraag in je tekst uit en vervolgens het antwoord.
Full-quote	Als je kiest voor de full-quotevorm, maak je van de tekst een lopend verhaal. Het interview wordt als het ware één lang citaat waarin de vragen niet meer letterlijk terugkomen.

Benodigdheden:

- Digibord
- Genoemde artikelen geprint voor iedere leerling (zie bijlagen) of op het digibord
- Eventueel printer voor printen artikel

PO bovenbouw (groep 7 & 8) en VO onderbouw

Lesduur - 1 lesuur of 3 lesonderdelen van 15 tot 30 minuten

Wereldoriëntatie, Burgerschap

Maatschappijleer, Maatschappijwetenschappen en Nederlands

4 en 5 mei

INTRODUCTIE

Op 4 mei staat heel Nederland stil bij Nederlandse oorlogsslachtoffers en een dag erna, op 5 mei, vieren we tijdens bevrijdingsdag onze vrijheid.

Op dit moment is er veel oorlogsleed gaande in de wereld en lijken mensen uit verschillende groepen in onze maatschappij soms steeds meer tegenover elkaar te staan. Het gevoel van veilig zijn is hier niet altijd voor iedereen even groot ondanks het feit dat Nederland van alle landen op de wereld nog steeds één van de veiligste landen is om te wonen; de laatste keer dat wij hier een oorlog hebben meegemaakt is inmiddels 79 jaar geleden. Veel mensen die de Tweede Wereldoorlog wel hebben ervaren, zijn inmiddels overleden of heel erg oud. Toch vinden veel mensen het juist nu heel belangrijk om het leed van toen niet te vergeten en deze zware periode uit de Nederlandse geschiedenis te blijven herinneren. Uit onderzoeken blijkt echter dat veel kinderen weinig weten over wat er in die periode precies is gebeurd. Sommigen denken zelfs dat de cijfers van de Holocaust en Jodenvervolging zijn overdreven. Daarom gaan jullie eerst samen met de hele klas bespreken wat je nou eigenlijk weet van de Tweede Wereldoorlog.

Daarna gaan jullie in tweetallen door middel van een kort interview met elkaar onderzoeken wat vrijheid voor jou persoonlijk betekent. Misschien kom je er zo achter dat je meer gemeen hebt met je klasgenoten dan je eigenlijk denkt of dat jullie op sommige gebieden juist heel erg verschillen. Er is geen goed of fout want is kunnen zijn wie je wilt zijn niet hét voorbeeld van vrijheid?

OPDRACHT 1

15-20 minuten

WO II: VERGETEN GESCHIEDENIS?

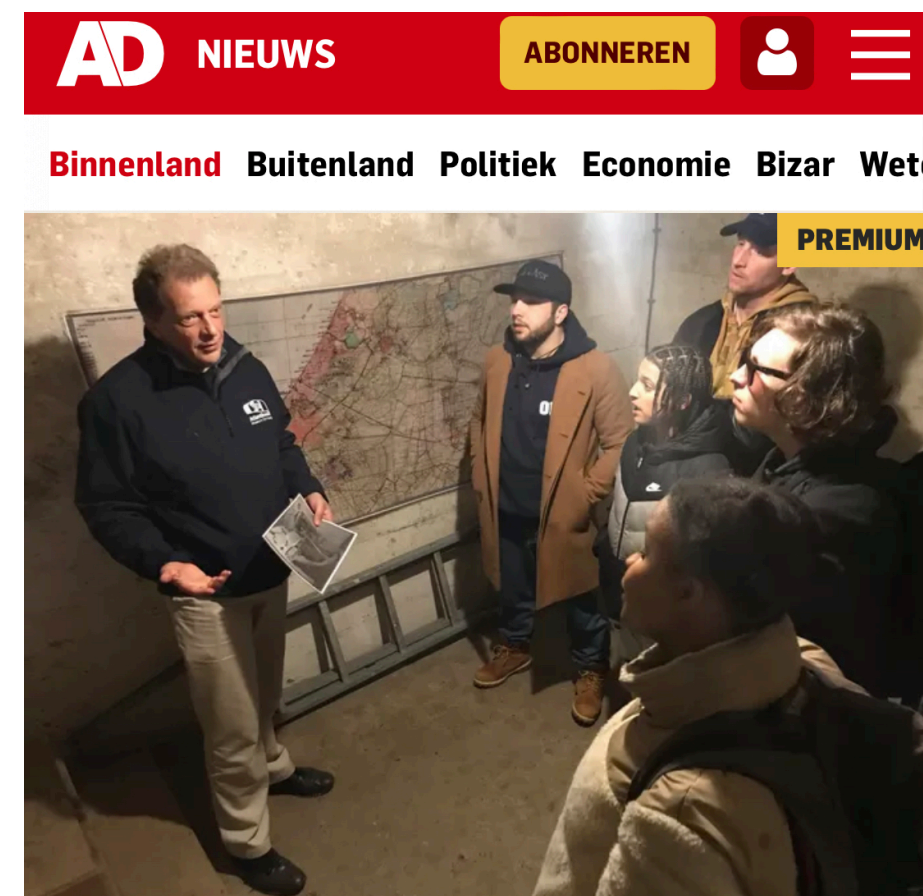
Het einde van de Tweede Wereldoorlog is inmiddels alweer zo lang geleden dat veel mensen die de oorlog daadwerkelijk hebben meegemaakt niet meer leven of heel erg oud zijn. Ervaringsverhalen worden steeds zeldzamer en bovendien blijkt uit onderzoek dat bijna een kwart van de Nederlandse jongeren (23%) gelooft dat de Holocaust een mythe is en dat het aantal Joodse slachtoffers wordt overdreven. Voor de journalistiek is hier ook een belangrijke taak weggelegd om de mensen in Nederland, jong en oud, over dit onderwerp te blijven informeren. Dit kan bijvoorbeeld door middel van verslaggeving zoals bij het artikel in de bijlage.

Hoeveel weet jij eigenlijk van de Tweede Wereldoorlog? En sta jij er thuis ieder jaar bij stil? In deze opdracht gaan jullie je ervaringen klassikaal met elkaar bespreken.

Lees allemaal het artikel hiernaast.

Het hele artikel is te vinden in de bijlage.

https://www.ad.nl/binnenland/lesje-geschiedenis-voor-rappers-bevrijdingsdag-dat-jodenvervolging-zo-erg-was-is-nieuw-voor-mij~a8afae3c/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F?cb=b960868d-5b7f-41f5-80a6-9cf5b9f38193&auth_rd=1

▲ De vijf jonge rappers in de nazi-bunker. © PR

Lesje geschiedenis voor rappers Bevrijdingsdag: 'Dat Jodenvervolging zo erg was, is nieuw voor mij'

Tijdens Bevrijdingsfestival mag de 24-jarige rapper Lovee Kayee haar talenten tonen voor een groot publiek. Maar van de Tweede Wereldoorlog wist ze eigenlijk nauwelijks iets. Daarom ging ze met jonge collega-artiesten in de leer

Klassikaal:

Bespreek met elkaar in de klas: Wat weet jij van de Tweede Wereldoorlog?

De docent kan de steekwoorden opschrijven op het digibord zodat er een tekstcloud ontstaat.

- Heb je zelf familieleden of ken je mensen die de Tweede Wereldoorlog hebben meegemaakt?
- Staan jullie zelf thuis stil bij Dodenherdenking? Houden jullie bijvoorbeeld twee minuten stilte?
- Waarom wel/niet?

NB. Er is hier geen goed of fout. Het is de bedoeling dat de leerlingen en docent een open gesprek met elkaar aangaan.

VRIJHEIDSINTERVIEW

Een interview kan een mooi middel zijn om op een persoonlijke manier informatie over een onderwerp te delen of om een persoon en diens standpunten beter te begrijpen. Belangrijk is dat het in een interview draait om de mening en visie van de persoon die geïnterviewd wordt en dus niet die van de interviewer.

Als journalist kun je een interview uitwerken in de full-quote vorm, waarbij je de vragen die je hebt gesteld niet letterlijk laat terugkomen in de tekst, maar er een lopend verhaal van maakt. Of je schrijft het interview uit als vraag-antwoord zoals in het bijgevoegde gesprek. Met deze laatste vorm gaan jullie zelf aan de slag.

Lees het interview met Job Cohen hiernaast.

Het hele artikel is te vinden in de bijlage.

<https://www.trouw.nl/binnenland/job-cohen-vrijheid-is-als-zuurstof-je-merkt-pas-hoe-bijzonder-het-is-als-het-verdwijnt~b0eed6ac/>

Job Cohen Beeld Patrick Post

Interview Job Cohen

Job Cohen: Vrijheid is als zuurstof, je merkt pas hoe bijzonder het is als het verdwijnt

De PvdA-prominent spreekt zich uit over de oorlog in Gaza. 'Dat dit opnieuw een aanjager van antisemitisme is, hoe onterecht ik

Voor deze opdracht gaan jullie in tweetallen elkaar interviewen (max. 10 min. per persoon) over het thema vrijheid.

Lees beiden eerst het interview met Job Cohen. Bespreek de volgende vragen:

- Wat is het standpunt van Job Cohen met betrekking tot de situatie in Gaza?
- Ben je het wel/niet eens met Cohen als het gaat om het verzoek om wel/niet te demonstreren op 4 mei?

Nu is het tijd voor het interview. Hier zijn een paar vragen om je op weg te helpen:

- Wat betekent Bevrijdingsdag voor jou persoonlijk?
- Cohen vertelt vergelijkt vrijheid met zuurstof. Hoe is dat voor jou?
- Wanneer voel jij je vrij?
- Wanneer heb je dit voor het laatst gevoeld?

Maar: Verzin ook vooral zelf een paar vragen. Waar ben je nieuwsgierig naar?

Een paar tips:

- Geef de geïnterviewde de tijd om diens verhaal te vertellen.
- Luister en vraag door!
- Stel open vragen zodat iemand de ruimte krijgt om te vertellen. Open vragen zijn vragen die je niet kunt beantwoorden met een 'ja' of 'nee'

Als de interviews klaar zijn, mag je die uitwerken tot een tekst/artikel. Dit mag in de vraag-antwoordvorm zoals in het artikel dat bij deze lessuggestie is bijgevoegd.

Lengte: ½ tot 1 A4.

Klassikaal:

- Bespreek met de klas hoe ze deze opdracht hebben ervaren.
- Zijn er bepaalde antwoorden geweest waardoor ze zijn verrast? Hebben ze iets nieuws geleerd over hun klasgenoot?

Deel 2 (optioneel)

Maak van alle uitgewerkte interviews kopieën en bundel deze samen tot een eigen klassen 'vrijheidsmagazine'.

Deel de exemplaren uit. Iedere leerling krijgt één exemplaar mee naar huis.

DEEL 3 (alleen voor leerlingen VO)

Klassikaal

Bespreek na de vakantie klassikaal hoe je 4 en 5 mei dit jaar hebt beleefd.

Heb je deze dagen anders beleefd dan voorgaande jaren?
Hoezo wel/niet?

▲ De vijf jonge rappers in de nazi-bunker. © PR

Lesje geschiedenis voor rappers Bevrijdingsdag: 'Dat Jodenvervolging zo erg was, is nieuw voor mij'

Tijdens Bevrijdingsfestival mag de 24-jarige rapper Lovee Kayee haar talenten tonen voor een groot publiek. Maar van de Tweede Wereldoorlog wist ze eigenlijk nauwelijks iets. Daarom ging ze met jonge collega-artiesten in de leer in een oude nazibunker. 'Dat de Jodenvervolging zo erg is geweest, was nieuw voor mij.'

Nico Heemelaar 16-04-24, 13:00 Laatste update: 16-04-24, 14:57

Om zich in de materie te verdiepen heeft Lovee met vier andere jonge rappers onlangs een bezoek gebracht aan het Atlantikwall Museum bij Kijkduin. „Mijn familie heeft letterlijk de gevolgen van oorlog ondervonden”, zegt Lovee Kayee. „Van de Nederlandse geschiedenis wist ik niet veel, simpelweg omdat het mijn belangstelling niet had. Dat de Jodenvervolging zo erg is geweest, was nieuw voor mij.”

Met DJ Niek, rappers Joe Last en D. Chesron en het 12-jarig talent Benji verzorgt Kayee op 5 mei de presentatie van het Haags Hiphop Centrum op het Bevrijdingsfestival op het Malieveld in Den Haag. Ieder jaar mogen jonge artiesten zich daar presenteren, maar nu is daar voor het eerst ook een

„Mijn ouders komen uit Liberia en zijn via Ivoorkust naar Ghana gevlucht voor de oorlog die daar woedde”, zegt Lovee Kayee, die in een vluchtelingenkamp is geboren. „Mijn opa is voor de ogen van mijn moeder doodgeschoten. Zelf ben ik op mijn zesde naar Nederland gekomen. Het thema vrede is nadrukkelijk aanwezig in mijn muziek en dan vooral de manier waarop je als mens zelf iets kunt doen om de wereld beter te maken.”

▲ Rapper Lovee Kayee. © PR

De rondleiding door de ondergrondse gangen heeft Kayee nieuw inzicht gegeven in de gebeurtenissen tijdens de Tweede Wereldoorlog. Ze wist wel iets van de gruwelijkheden, maar niet dat negentig procent van alle Haagse Joden is afgevoerd in de periode 1940-1945 en dat daarvan slechts vijf procent terugkeerde.

Langzaam werd het stiller

Gerard van den IJssel, organisator van het Bevrijdingsfestival hoopt dat de jonge artiesten meer context hebben gekregen voor het evenement waar ze optreden. „De een wist meer van de geschiedenis dan de ander”, zegt hij.

„Je zag de sfeer in de groep tijdens de rondleiding langzaam veranderen. Toen we net het trapje waren afgedaald liepen ze de eerste meters door de donkere gangen nog wat te dollen. Toen ze het verhaal te horen kregen wat zich heeft afgespeeld, werd het stiller.”

We zijn wijzer en bewuster teruggekomen

- Peter Oostinga

Ook coördinator Peter Oostinga van het Haags Hiphop Centrum liep mee. „Hiphop is van oudsher een maatschappijkritische muzieksoort”, zegt hij. „Ook onder onze bezoekers is oorlog een thema dat de gemoederen bezighoudt, net als geweld of de verheerlijking van rijkdom. Wij zijn niet van het belerende vingertje, maar proberen in gesprekken over deze thema's op zoek te gaan naar de achtergrond en waarom rappers zich op hun manier uiten.”

Het bezoek aan de oorlogsbunker noemt Oostinga heel inspirerend, ook voor hemzelf. „We hadden allemaal geen idee waar we naartoe gingen”, zegt hij. „Het was een mooie ervaring. We zijn wijzer en bewuster teruggekomen.”

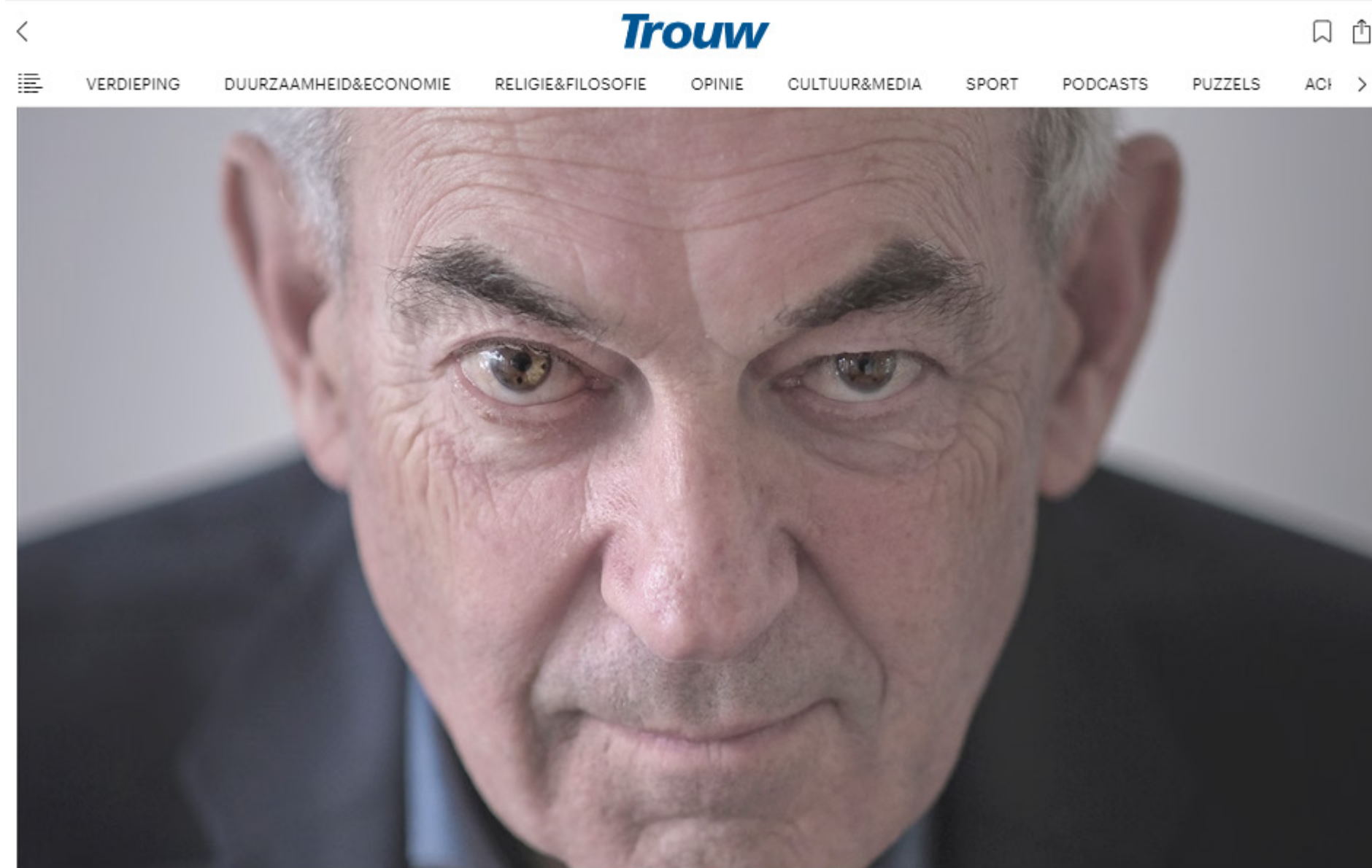

▲ Naast de vrijwilligers van het Atlantikwall Museum v.l.n.r. de jonge rappers D. Chesron, Lovee Kayee, Benji, DJ Niek en Joe Last. © PR

Nuttig en actueel

Het uitstapje komt voor Lovee Kayee te laat om haar show voor Bevrijdingsdag aan te passen, maar ze weet wel dat de ervaringen van het museumbezoek gaan terugkomen in haar toekomstige muziek. Op Spotify staan nu drie singles van haar hand, waaronder het debuut uit 2022 met de passende titel *Peace*.

Tijdens de presentatie van de vijf rappers op het Bevrijdingsfestival gaat een nummer over de oorlog in Gaza. „Alleen daarom al was dit bezoek nuttig en actueel”, zegt Peter Oostinga.

Als Job Cohen een schoolklas de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog uitlegt – wat hij met enige regelmaat doet –, vertelt hij over het ‘ongelooflijke geluk’ dat hij bestáát. De ouders van zijn vader werden vermoord in concentratiekamp Bergen-Belsen. De moeder van Cohen zat ondergedoken, werd verraden en wist tijdens het transport naar de Hollandsche Schouwburg in Amsterdam te ontsnappen.

Zij en haar man overleefden de oorlog en kregen na de bevrijding twee zonen, met Job als jongste. En die vertelt schoolkinderen tegenwoordig dat hij, ondanks de tragische familiegeschiedenis, een fantastisch leven heeft gehad.

Cohen is gastspreker van het initiatief ‘Na de oorlog’, een stichting die met persoonlijke verhalen antisemitisme en discriminatie onder de aandacht van leerlingen wil brengen. De oud-burgemeester van Amsterdam neemt de kinderen in gedachten mee naar Bergen-Belsen, zegt hij.

“Dan vertel ik over de vreselijke omstandigheden daar. Ik laat iedereen rechtop staan, voor een appèl. ‘Blijf doodstil staan’, zeg ik dan streng. Dan beweegt er altijd wel iemand en grijp ik in. ‘Stilstaan!’ En ik stuur, als metafoor, een paar blonde kinderen de klas uit. ‘Jullie mogen hier niet zijn.’ Huh? Hoezo? Zo probeer ik met een individueel verhaal iets ongrijpbaars – de moord op zes miljoen Joden – een beetje tastbaar te maken.

“Ik merk dat het indruk maakt. Er zitten natuurlijk een paar kinderen te gapen, maar er zijn ook altijd leerlingen die me na afloop bedanken. En een keer kwamen een paar meisjes naar me toe om te vragen: ‘Wat vindt u nou van de Palestijnen?’”

Beeld Patrick Post

Bypassoperatie

Hij woont sinds een jaar of acht in Maarssen met zijn vrouw. In de luwte, maar wel in de buurt van ‘zijn’ stad. Cohen is inmiddels 76, en herstellende van een operatie. Ongeveer een half jaar geleden wandelden ze samen door het dorp, toen hij het benauwd kreeg en op een bankje moest uitrusten. Het voelde niet goed. “Ik moest van mijn vrouw naar de dokter. Die stuurde me direct door naar de cardioloog en voor ik het wist onderging ik een bypassoperatie. Het ging razendsnel.”

Inmiddels gaat het veel beter, zegt Cohen in zijn woonkamer in Maarssen. Het is stil in huis, buiten vieren vogels de lente. Achter de met boeken gevulde bank staan de foto’s van Cohens kleinkinderen. “Ik doe het nu wat rustiger aan”, zegt Cohen. Hij is nog voorzitter van de Raad van Toezicht van de NVVE, de Nederlandse Vereniging voor een Vrijwillig Levenseinde. “Passend bij de leeftijd, nietwaar?”

En hij spreekt filmpjes in voor het tv-programma *2 voor 12*. Met een glimlach: “Twee keer een ochtend in het jaar, het is te overzien.” Met de actuele politiek bemoeit de PvdA’er zich nauwelijks meer. Hij vertelt dat hij het partijcongres, deze zaterdag in Apeldoorn, aan zich voorbij laat gaan.

Toch reageerde u positief toen we u benaderden voor een interview over de oorlog in Gaza en de spanningen in Nederland.

“Ja, als ik op de een of andere manier een bijdrage kan leveren om de boel een beetje bij elkaar te houden, dan vind ik dat belangrijk genoeg.”

Hoe doe je dat, de boel bij elkaar houden, in zo'n heftig en ingewikkeld conflict?

“Het is inderdaad ingewikkeld. Wat Hamas op 7 oktober vorig jaar heeft gedaan vind ik verschrikkelijk. Maar ik vind de reactie van de Israëlische regering ook verschrikkelijk. Voor beide kanten kun je begrip en onbegrip opbrengen. Bedenk je eens dat de Tweede Wereldoorlog tachtig jaar geleden was en nog steeds een enorme impact heeft. Wat nu in Israël en Gaza gebeurt zal ook nog heel lang nagalmen in de levens van al die mensen.

“Ik kan hier natuurlijk helemaal geen oplossing voor presenteren, hier vanuit deze schitterende omgeving. Maar wat we wel kunnen doen is met elkaar praten, óók als je het niet eens bent. Daarmee wordt de zaak meer in evenwicht gebracht, daar ben ik van overtuigd. Te pas en te onpas hamer ik op het verschil tussen debat en dialoog. In politieke debatten bestrijd je elkaar, je roept wat de ander allemaal fout doet, wat niet deugt en waarom jij gelijk hebt.

“In een dialoog gaat het er niet om te winnen, maar om samen verder te komen. Zonder nuance blijft alleen het smijten met grove woorden over. Dan weet je zeker dat het niet lukt. Ook de langste reis begint met de eerste stap. Dus ja: praat met elkaar. De ander horen, dat is het begin.”

Verbaast het toenemende antisemitisme u?

“Eigenlijk niet. Ik heb mij nog niet zo lang geleden gerealiseerd: antisemitisme gaat nooit voorbij. Kom op zeg, het bestaat al tweeduizend jaar. Dat de oorlog daar opnieuw een aanjager van is, hoe onterecht ik het ook vind, is daarom niet zo verrassend. Zo gaat dat. Omgekeerd wonen in Nederland ook veel mensen met een islamitische achtergrond die zich achtergesteld voelen. Waar ze vaak ook nog redenen voor hebben. Dat die zich aangesproken voelen door wat de Palestijnen overkomt, begrijp ik. Dus is dan mijn traditionele opvatting: jongens, praat met elkaar.”

Voelt u zich Joodser dan vóór 7 oktober?

“Nee, ik ben niet gelovig. Maar ik heet Cohen en ik heb twee Joodse ouders, dus ben ik Joods. Punt. Daarom zeg ik: antisemitisme, ik heb het ermee te doen, ook al vind ik het verwerpelijk. *I deal with it.*”

U was bij de opening van het Holocaustmuseum in Amsterdam, vorige maand. Wat kreeg u mee van de protesten?

“Wat mij opviel was dat er een hele groep Joden bij elkaar stond om bezwaar te maken tegen de komst van Herzog, de Israëlische president. Ik was het met hen eens en vond het heel goed dat ze dat deden. Zijn aanwezigheid en de ophef eromheen overschaduwden de opening, helaas.”

Dat de situatie in Gaza hier tot onrust leidt, is evident. De gemeente Amsterdam maakte vrijdag bekend dat de Dodenherdenking op de Dam, op 4 mei, gepaard gaat met strenge veiligheidsmaatregelen. De politie en de veiligheidsdiensten zullen op scherp staan.

Cohen weet wat het is: leiden door woelige tijden. Hij was burgemeester van de hoofdstad toen Theo van Gogh werd vermoord, begin november 2004. Het was de taak van Cohen om alle emoties in goede banen te leiden, wat uiteindelijk lukte. Er kwam een zogeheten ‘Draaiboek Vrede’ aan te pas, dat moest helpen om escalaties te voorkomen.

“Diezelfde insteek gebruikt de huidige burgemeester, Femke Halsema, nu om onrust en dreiging als gevolg van de oorlog in Gaza op tijd in te dammen. Regelmatig spreekt ze met Joodse en islamitische stadsgenoten in de ambtswoning. Ze bezoekt scholen, synagogen en moskeeën. Cohen prijst Halsema voor haar aanpak.

Beeld Patrick Post

PvdA-leider Frans Timmermans roept mensen op vooral niet te demonstreren op 4 mei. Wat vindt u daarvan?

“Ik ben het met hem eens. De kunst is om mensen die zich op de een of andere manier willen uitspreken wél een platform te bieden, maar op een ander moment. En dat ook bloedserieus nemen. Zo’n handreiking kan ervoor zorgen dat mensen zeggen: ‘Oké, 4 en 5 mei is niet ons moment. Je moet er toch niet aan denken dat zo’n belangrijke gebeurtenis als de Dodenherdenking wordt verstoord. Dat is echt voor iedereen slecht.’”

Zijn er parallellen tussen de periode na de moord op Van Gogh en nu?

“Ik vind het nu veel heftiger en veel gepolariseerder. Zowel in het parlement als op sociale media. Natuurlijk speelt het internet een belangrijke rol. Vroeger waren mensen in de kroeg kwaad, maar daar stonden muren omheen. Nu tik je die woede op in een tweet en het gaat de hele wereld over. Het was destijds gemakkelijker om de boel bij elkaar te houden.

“De oorlog in Gaza is groot en ingrijpend, voor beide partijen. Voor Israëli, voor wie de schok van 7 oktober groot is en blijft, en dus ook voor Joden in Nederland. En voor Palestijnen, die keihard worden geraakt. In ons land slaat dat terug op groepen burgers die zich niet als volwaardig behandeld voelen. Ze zijn woedend, werkelijk woedend over wat de Palestijnen op dit moment overkomt.

“Er is een verbondenheid tussen wat hun wordt aangedaan, en hoe deze groepen zich in Nederland onbegrepen voelen. Dat constateer ik en ik snap er ook iets van. Mensen met een islamitische achtergrond die zich onvoldoende gehoord voelen in onze samenleving zullen hun afkeer van de oorlog daarom nog meer willen tonen.”

Op de congressen van PvdA en GroenLinks krijgen de leden dit weekend de vraag voorgelegd of het Israëlische optreden in de bezette gebieden ‘apartheid’ moet worden genoemd. De partijbesturen zijn voor. Wat vindt u?

“Ik ben daartegen. Ik denk dat je op deze manier het vuur nog meer aansteekt. Het is onverstandig om dat te doen. Laten we proberen om zoveel mogelijk te dempen. We moeten de pijn aan alle kanten begrijpen en voelen, om die pijn vervolgens te verminderen. Dat doe je niet op deze manier.”

Er is felle discussie binnen GroenLinks-PvdA over wie fout zit in het conflict en waar de sympathie zou moeten liggen. Belt u dan nog rond om nuance te verspreiden?

“Nee, zo actief ben ik niet meer. Eerder deze week was ik wel bij een PvdA-bijeenkomst om met leden te praten over de situatie in Gaza. Het was een dialoog, geen debat. Daar hoorde je de verschillende opvattingen die leven binnen de partij. Nou, dat verbaast me niet.”

Wat merkt u van de toenemende spanningen als u voor de klas staat?

“Vanwege mijn gezondheid ben ik een tijdje geen gastspreker geweest, dus ik weet niet voor welke dynamiek de oorlog in Gaza in de klassen heeft gezorgd. Ik probeer wel altijd duidelijk te maken hoe bijzonder het is dat we al zo lang in vrijheid leven. We hadden dat niet zo nodig, dachten we.

“Toen ik nog voorzitter was van het Amsterdamse 4 en 5 mei comité benadrukte ik vaak dat vrijheid net zoiets is als zuurstof. Je merkt pas hoe bijzonder het is zodra het er niet meer is. We komen nu een beetje in het stadium dat we het beginnen te merken. Ook door die vreselijke oorlog in Oekraïne.

“De wereld is echt aan het veranderen. We zijn in de afgelopen 75 jaar nooit dichterbij een wereldoorlog geweest dan nu. We realiseren ons steeds meer dat we als land deel uitmaken van een groter geheel, van een verenigd Europa. En dat daar ergens achter het het woord vrijheid hangt, dat lijkt me duidelijk.”

We hebben de luxe te lang voor lief genomen?

“Een dubbele luxe zelfs. Toen ik geboren werd had niemand een ijskast, laat staan een televisie. Het is ongelooflijk wat een vooruitgang we met elkaar geboekt hebben. En dat in een periode van vrede en vrijheid. Hoe vaak is het voorgekomen dat er zo’n lange tijd in onze omgeving geen begin van onvrijheid was? Voor het eerst denken we: oh, wacht even, zo waardevol is vrijheid dus. Misschien dat die gedachte ons helpt om het te koesteren. Dat we ons realiseren dat we er met elkaar het beste van moeten maken.”

Twee dagen na het gesprek laat Cohen weten dat hij overweegt alsnog naar het PvdA-congres te komen. “Het is raar als ik tegen jullie zeg dat ik op de een of andere manier een bijdrage wil leveren, om daaraan toe te voegen dat ik niet naar het congres ga, waar dit een belangrijk thema is.”

De lessuggestie 4 en 5 mei is een uitgave van Nieuws in de klas.
De opdrachten zijn bestemd voor leerlingen in de bovenbouw van het
PO (groep 7 & 8) en voor de onderbouw van het VO.

© Nieuws in de klas, Amsterdam
Uitgave 4 en 5 mei

Samenstelling en redactie: Laila de Miranda

Het kopiëren van delen ten behoeve van het gebruik door
leerlingen is onbeperkt toegestaan. Het kopiëren van enig
onderdeel ten behoeve van elk ander gebruik is alleen
toegestaan na schriftelijk verkregen toestemming van
de uitgever.

e info@nieuwsindeklas.nl
w www.nieuwsindeklas.nl